

КЛИФЪРД САЙМЪК МАШИНАТА

Превод от английски: [Неизвестен], 1972

chitanka.info

Той намери нещо сред старите черници, когато търсеше кравите. Пред клоните на високите тополи вече се промъкваше преждата на мрачината и той не можеше хубаво да разгледа това нещо. И без туй чичо Хеб му се разсърди за двете телета, които изгуби, остави го без вечеря за това, че не беше донесъл вода. На всичкото отгоре и леля Хеб цял ден му се кара — не умее да полива градината.

— Никога не съм виждала толкова некадърно момче! — викаше тя. После започна да му говори, че той трябва да е много благодарен на нея и чичо Хеб, защото са го взели в дома си и по този начин са го спасили от ужасното сиропиталище. А вместо благодарност той им доставял само неприятности.

Момчето намери двете телета съвсем накрая на пасбището, в ореховата горичка, и ги подгони към къщи. Мислеше си как да избяга някъде далече, макар да съзнаваше, че няма къде да избяга. С тези мисли момчето влезе в дома на чичо Хеб. Малко след това започна да дои една от кравите. Кравата не беше свикнала с неговите ръце, взе да капризничи и накрая ритна Джони в хълбока и обърна ведрото с млякото. Тогава чичо Хеб взе закачения на дървото ремък, замахна и по този начин напомни на момчето, че млякото струва пари.

След наказанието леля Хеб нареди на Джони да си измие идеално краката, защото не можела да сменява всеки час чаршафите. Тук момчето искаше да ѝ напомни, че в леглото влиза само вечер, но вместо това каза:

— Лельо Хеб, страшно съм гладен!

— Нито залък — отвърна тя, притискайки устни. — Човек, щом гладува, става по-умен.

— Само залък, моля те! Без масло, без нищо... Само хляб.

— Казах вече: измий си краката и лягай!

Когато се завиваше, момчето си спомни за онова нещо, което той видя между черниците. Спомни си още, че за него не беше казало никому и как да каже, като го посрещнаха с ругатни. Твърдо реши да мълчи.

Лежейки в постелята и гледайки през прозореца звездите, момчето се мъчеше да си представи как изглеждаше това нещо сред старите черници. Обаче откри, че почти не го помнеше — нали бързаше да върне телетата и нямаше време да го разгледа хубаво. Но защо нещото му изглеждаше странно? Утре, помисли си той, ще го

разгледам хубавичко. Само да се добера до старите черници... Обаче Джони се сети, че утре трябва да полива градината, че леля Хеб ще наблюдава как полива и той няма да може да се отдели нито за минутка. Момчето пресмяташе и пресмяташе как да намери свободен час, за да отиде. Накрая реши: единственият начин е да тръгне сега, през нощта.

Когато слизаше по дървената стълба, примираше от най-лекото скърцане — божичко, ужасна стара стълба! Понечи да влезе в кухнята, само една коричка хляб да вземе, но се отказа — леля Хеб можеше да забележи, че е влизал.

На двора тревата беше мокра и студена. Джони нави крачолите на панталоните си. Той видя няколко привидения, но не се изплаши. Нямаше време за страхове, трябваше да се бърза.

Когато пристигна, той усети към нещото почти приятелско чувство. Силно казано, наистина, но Джони от година и половина нямаше нито един приятел — беше само в компанията на чичо и леля Хеб. Обаче когато посегна да пипне нещото, то му рече:

— Стой! Почакай малко!

Момчето замря, макар и да не беше сигурно, че действително чу тези думи.

— Не ни разглеждай отблизо — каза нещото не с думи, а с чувство и Джони потрепери.

— Добре — отговори Джони. — Няма да ви гледам. — И той си помисли, че сънува или че това е оная игра със затворени очи, която помнеше от училището...

— Когато станем приятели — обади се отново нещото, — тогава ще можем да се гледаме един друг.

„Навярно на вид са много страшни — помисли си Джони, — след като се кроят...“

— Ще ти се видим страшни — веднага каза нещото. — И ти на нас ще се видиш страшен...

— Но аз нищо не виждам в тъмнината — обади се Джони.

— Наистина ли? — запита нещото.

Джони потвърди, че не вижда, и тогаз стана тихо.

— Ти се боиш — каза нещото. — Не бива. Нищо няма да ти се случи.

Тогава момчето обясни, че от тях не се бои, а от чичо и леля Хеб, от които той тайно е избягал. Тогава те го разпитаха за чичото и лелята. Джони им разказа нещичко за тях, но те, изглежда не разбраха всичко, защото помислиха, че момчето им говори за правителството.

Накрая момчето им обясни, че трябва да се прибира вече, тъй като леля Хеб се събужда много рано.

На сутринта тя го завари в леглото и взе да го разпитва защо му е трябвал този кибрит, който е намерила в джоба на панталона му. Ами ако запали къщата! И за да подкрепи своята мисъл, леля Хеб взе пръчката. Джони трябваше да се държи по мъжки, макар че не беше лесно.

Целия ден поливаше градината, а щом се стъмни, отиде при кравите, които не бяха далеко от черниците. Някаква сила го теглеше нататък. Сега не бе много тъмно и той видя нещото. То беше метално и приличаше на онези летящи чинии, за които преди много години толкова много се говореше и пишеше. Машината, така я нарече Джони, при кацането беше изкоренила няколко черници и бе изкопала голям ров. Машината пак заговори на Джони без думи, само чрез приятелското чувство.

— Сега можеш да ни погледнеш отблизо — каза машината. — Погледни ни, а сетне се обърни бързо. Не бива изведнъж да ни опознаваш, защото ще се изплашиш.

— Къде сте? — попита Джони.

— Тук! — отвърнаха два гласа.

— Вътре? — попита Джони.

— Да! — отговориха те.

— Няма да мога да ви видя — каза момчето. — Металът не е прозрачен.

— Той не може да ни вижда през метала — изрекоха двамата.

— Бихте могли да излезете...

— Не, не можем. Ако излезем, ще умрем...

— Жалко! Никога няма да мога да ви видя.

— Да. Ти никога няма да можеш да ни видиш — с едва доловима тъга казаха те.

Малкият човек стоеше, чувствайки се ужасно самотен: той никога няма да види, приятелите си.

— И ние не знаем кой си — обадиха се те. — Кажи ни нещо повече за себе си.

Всичко им разказа: и това, че е сирак, и това как са го взели от сиропиталището, и за поливането, и за ремъка, и за пръчките, които нямат брой... и за това, че не знае какво е майчина любов...

— Но той е още момче — казаха си те.

Машината се приближи и го прегърна — така, както можеше да прегръща машина... Джони се отпусна и заплака, за миг изля болката, насъбрала се в сърцето му. Той им предложи да го вземат със себе си.

— Не, Джони, няма да можем.

— Защо?

— Машината ни се повреди и не можем да излетим. Единият от групата вече умира, а друг го чака същото.

Джони слушаше тези думи и те проникваха в детската му душа. Той не можеше да разбере всичко изведнъж: току-що си намери приятели, а те вече умират!

— Джони — казаха те, — не можем да се видим, не можем да те вземем с нас... какво остава да направим за нашето приятелство? Да си разменим по една вещ... като подарък.

— Но аз нямам нищо — смутено изрече момчето и се изчерви. После изведнъж се сети за старото ножче, което беше единствената негова вещ. Наистина, то беше със счупен чирен, малко ръждивичко, но друго той нямаше.

— Чудесно! — извикаха те. — Може би то ще ни е нужно. Поставете го до машината.

Момчето остави ножчето наблизо и въпреки че го гледаше, не забеляза как то изчезна.

— Благодарим, Джони — отговори машината. — Ти си прекрасно момче!

Протягайки ръка, той взе вещта, която те му подариха и която дори в тъмното блестеше като злато. Той обърна дланта си и видя, че е някакъв скъпоценен камък.

Тъмнината отдавна беше затиснала опашката на деня и момчето се сети, че трябва да бяга към къщи. А кравите? Те навярно са се прибрали. А немирните телета? И по тях е бягал до сега. По тях. И не е могъл да ги открие. Ще каже... ще каже...

Той бягаше, задъхвайки се, чак ще му се пукне сърцето. А страхът тичаше зад него. Страхът за новата беля, която вече се нарежда зад другите.

Приближавайки дома, Джони видя, че в кухнята свети. Той влезе. Чичо и леля Хеб седяха около масата с лица към вратата. Чичо Хеб стана, хвана за ризата Джони и го повдигна.

— Ще те науча аз тебе! Ще те науча...

Нещо падна на пода и се търкулна в ъгъла, оставяйки след себе си огнена диря. Чичо Хеб пусна момчето.

— Това падна от джоба ти — рече той. — Какво е това?

Джони заотстъпва заднешком, навел глава. Няма да каже какво е това. Никога няма да каже. Колкото и да го бие чичо Хеб.

Чичо Хеб отиде в ъгъла, наведе си и вдигна камъка. После го сложи върху масата, за да го разгледа.

— Е, и? — рече леля Хеб.

За няколко минути те разглеждаха, не, просто поглъщаха с очи камъка. Дори ако беше дошъл краят на света, те едва ли щяха да забележат. После те се изправиха и погледнаха Джони. Камъкът вече не ги интересуваше, като че ли той си свърши своето.

— Ти навярно си гладничък — рече леля Хеб. — Веднага ще ти разгрея вечерята. Искаш ли яйца?

Джони, преглъщайки слюнката, кимна с глава.

Чичо Хеб седна, вече забравил за камъка.

— Знаеш ли — рече той, — тия дни видях в града едно ново ножче. Точно такава каквото ти харесваше.

Но Джони почти не го чуваше.

Той стоеше и слушаше — в дома незабележимо влизаха дружба и любовта.

Публикувано във вестник „Септемврийче“, брой 37/1972 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.